

ÎNCHEIERE

29 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând cererea înaintată de Paraschiv Andrei cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Paraschiv Andrei împotriva Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” cu privire la încasarea prejudiciului material și moral

c o n s t a t ă :

La 12 august 2020, Paraschiv Andrei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Î.S. „Poșta Moldovei” cu privire la încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 09 ianuarie 2020, Paraschiv Andrei a expediat prin intermediul oficiului poștal MD-2012 în adresa Curții Europene a Drepturilor Omului, or. Strasbourg, Franța trimiterea recomandată nr.RI120875774MD1.

La 16 ianuarie 2020, a solicitat Î.S. ” Poșta Moldovei” prezentarea formei CN-18 privind înmânarea corespondenței destinatarului.

Prin răspunsul înregistrat sub nr. 325 din 27 februarie 2020 Î.S. ”Poșta Moldovei” a expediat copia borderoului nr. CS0012 din 15 ianuarie 2020, în care lipsea confirmarea destinatarului de primire a corespondenței, la fel lipsind avizul de livrare a corespondenței recomandate.

La 10 martie și 26 mai 2020, Paraschiv Andrei s-a adresat către Î.S.” Poșta Moldovei” cu o reclamație suplimentară și avertizare privind prezentarea probelor confirmative privind înmânarea corespondenței CtEDO, acestea rămânând nesoluționate.

Conform prevederilor art. 155 al Regulamentului Convenției Poștale Universale (pct. 4) suma despăgubirii pentru pierderea corespondenței recomandate este prevăzută de art. 21.2.1 la Convenție și constituie 30 CII3, suplimentar adăugându-i-se suma tarifelor achitate de client.

Reclamantul Paraschiv Andrei, în conformitate cu pct. 141 ale ”Regulilor privind prestarea serviciilor poștale”, aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1457 din 30 decembrie 2016, cât și pct. 145 al regulamentului menționat, art. 20 (15) alin. 4 al Legii nr. 105 din 13.03.2003, a solicitat încasarea

din contul Î.S.” Poșta Moldovei” în beneficiul său despăgubiri conform Convenției Poștale Universale și a prejudiciului moral în mărime de 5000 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecare a cauzei.

Prin hotărârea Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 23 decembrie 2020, cererea de chemare în judecată depusă de Paraschiv Andrei, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 ianuarie 2021, Paraschiv Andrei, a declarat apel hotărârea Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 23 decembrie 2020 solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2021, s-a respins cererea de apel depusă de Paraschiv Andrei și s-a menținut hotărârea Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 23 decembrie 2020.

La 13 august 2021, Paraschiv Andrei a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2021 solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 08 decembrie 2021, s-a declarat inadmisibil recursul înaintat de Paraschiv Andrei.

La 20 decembrie 2021, Paraschiv Andrei a depus cerere prin care solicită emiterea unei hotărâri suplimentare.

În susținerea cererii a indicat că, recursul său a fost examinat în mod superficial, fără cercetarea probelor în materia probațiunii și totodată instanța de recurs a omis să se expună asupra solicitării privind ridicare a excepției de neconstituționalitate a art. 437 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Analizând cererea lui Paraschiv Andrei cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a o admite parțial, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 250 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța care a pronunțat hotărârea emite, din oficiu sau la cererea participanților la proces, o hotărâre suplimentară dacă:

a) nu s-a pronunțat asupra unei pretenții formulate de către părți sau de către intervenientul principal;

b) rezolvând problema dreptului în litigiu, nu a indicat suma adjudecată, bunurile ce urmează a fi remise sau acțiunile pe care pârâtul trebuie să le îndeplinească;

c) nu a rezolvat problema repartizării între părți a cheltuielilor de judecată ori a omis să se pronunțe asupra cererilor martorilor, experților, specialiștilor, interpreților sau reprezentanților cu privire la cheltuielile de judecată a căror compensare li se cuvine.

Deci, legislatorul a prevăzut expres situațiile când instanța de judecată poate, din oficiu sau la cererea participanților la proces, să emită o hotărâre suplimentară.

Colegiul reține că, Paraschiv Andrei înaintând cererea de recurs la 13 august 2021, a solicitat admiterea recursului și sesizarea Curții Constituționale privind

ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 437 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 08 decembrie 2021, s-a declarat inadmisibil recursul înaintat de Paraschiv Andrei.

Astfel, din considerentele menționate Colegiului consideră necesar de a emite o decizie suplimentară la încheierea Curții Supreme de Justiție din 08 decembrie 2021, prin care va admite parțial cererea lui Paraschiv Andrei privind emiterea unei hotărâri suplimentare.

Or, la examinarea recursului instanța de recurs a omis să se expună asupra solicitării de sesizare a Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 437 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Cu privire la cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate a art. 437 alin.(1) lit. f) din Codul de procedură civilă Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră, că aceasta urmează a fi respinsă drept neîntemeiată, din următoarele considerente.

Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a hotărât în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că la data de 09 februarie 2016 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 2 „Pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (sesizarea nr. 55b/2015)”, prin care s-a decis că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitate legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

Astfel, conform § 79-80 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.

Curtea a menționat că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Potrivit § 82-83 din aceeași Hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Concomitent, Curtea a precizat că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, or, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82. Excepția de neconstituționalitate care întrunește aceste condiții poate fi ridicată în fața oricărei instanțe.

Așadar, întru ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale, sunt necesare întrunirea, cumulativ, a condițiilor strict-obligatorii prevăzute la art. 12¹ din Codul de procedură civilă și § 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016.

Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate.

Curtea Supremă de Justiție, nu are în competență de a decide admisibilitatea sesizării, întrucât Curtea Constituțională a constatat că sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se

prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza.

O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor în soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

Astfel, aplicând raționamentele expuse de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, Colegiul reține următoarele.

În circumstanțele expuse, și verificând întrunirea de către autorul cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a exigențelor evidențiate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă că la cazul speței lipsesc temeiuri de admitere a cererii respective.

Or, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Deci, ținând cont de faptul că recursul lui Paraschiv Andrei nu a trecut etapa admisibilității, Colegiul consideră că cererea depusă de Paraschiv Andrei privind ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează a fi respinsă.

Cu privire la cererea lui Paraschiv Andrei prin care solicită emiterea unei hotărâri suplimentare prin care să se constate faptul aprecierii arbitrare a probelor la examinarea recursului, Colegiul menționează următoarele:

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

În temeiul art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

După cum se constată din materialele dosarului, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 08 decembrie 2021 a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Paraschiv Andrei.

Respectiv, cerința înaintată de Paraschiv Andrei cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare prin care să se constate faptul aprecierii arbitrare a probelor la examinarea recursului nu se încadrează în prevederile art. 250 Cod de procedură civilă.

Or, toate constatările sunt indicate cert, expres și clar și în acest sens, nu lasă loc interpretărilor.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite parțial

cererea lui Paraschiv Andrei cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare.

În conformitate cu art. 12¹ 250, 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite cererea înaintată de Paraschiv Andrei cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare în partea omiterii expunerii asupra cererii privind sesizarea Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 437 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Se respinge cererea înaintată de Paraschiv Andrei privind sesizarea Curții Constituționale privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 437 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Se respinge cererea înaintată de Paraschiv Andrei privind emiterea unei hotărâri suplimentare prin care să se constate faptul aprecierii arbitrare a probelor la examinarea recursului.

Încheierea nu se supune niciunei cai de atac.

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic

Dumitru Mardari